

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alattTelefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közzük.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Önvédelmi harc.

Makó, április 13.

Szó sincs róla, az obstrukció nem valami eszményi hadakozási mód. Sem az előtti, aki ellen használatba veszik, sem az ellen, aki használni kénytelen.

De hát ha valaki gonosz támadással életre tör s furkóbotot ragadna, azzal előzőm meg a merénylőt, hogy botommal én ütöm le őt: vajon lehet-e valaki, aki ezt nekem büntül rója fel. Nem lehet senki. Még a tételes törvény is megadja bárkinek is az önvédelmi jogot. Ami, aki e kénytelen helyzetbe jut, nem örömmel teszi, de ha nem tenné, ő pusztulna belé. Két rossz közzül hát mégis a kevésbé rosszat veszi igénybe már pusztá ösztönből is.

Hogy Justhék most obstruálni kénytelenek, csakis az elfogult gondolkodás vagy a megfizetett toll róhatja terhükre.

Mert mi is helyzet? A kormányt ideálította a nemzet élére nem maga a nemzet s ennek még csak félakarata sem, hanem egyedül az — *absolut hatalom*. Ez a kormány aztán hatalmi erőszakával, terrorral s vesztegetéssel összetobozott egy könnyű lelkű többségi pártot.

A kormány vállalkozott az absolut hatalom számára s a kormány többsége a kormány számára: mindenik mindenre úgy, a mint parancsolják.

Aztán parancsolt az absolut hatalom a kormánynak, a kormány meg többségi pártjának. Erre aztán kormány és pártja rögtön vállalták a parancs teljesítését.

A legelső parancs az volt, hogy törvénynyé kell tenni a katonai javaslatokat. Ez lesz a sláger a nemzet tönkretételére. Mert úgy anyagilag, mint erkölcsileg — úgy pénzáldozatban, mint véráldozatban — e javaslatok alkalmasak arra, hogy a nemzetet teljesen elerőtlenítse s minden további ellenállásra képtelenné tegye.

Ha törvénynyé válnának ezek a javaslatok, beszélhetnénk aztán népjogokról s más minden követelményünkről, nem lenne többé, aki meg is hallja. Mert biztosságban nyugodhatna szuronyerdői árnyékában s katonai tömegei között a legdurvább, legvadabb hatalom is.

A nemzet e merénylet ellen védekezik az obstrukcióban. Mert Justhék a nemzetet képviselik a most dúló parlamenti harcban. A legnemesebb önvédelmi harc ez, bárha a fegyver, amellyel vivják, nem valami szép. De kénytelenek e fegyvert használni, mert nincsen semmi más, amivel a nemzet elleni támadást sikeresen visszaverhetnék.

Amikor nincsen más alkalmas

fegyver, kötelessége is a nemzetet védő ellenzéknek a nemzet igaz védelmében ahhoz a fegyverhez nyulni, ami épp segíthet.

Ha a kormány és többsége agyon akarják verni — javaslatukkal — a nemzetet, jogosult e támadás ellen mindenféle fegyver. Annál jogosultabb, mert mint a mai képviselőházi harc is teljes reményt ad már, ez a megtorló fegyver használni is fog. A Justh-párt obstrukciója teljes sikerű lesz s kormányt és pártját, kik vakmerő gonosz-sággal támadták a magyar nemzet ellen, a nemzet jogainak becsületes védői az obstrukció furkós botjával, joggal s igazsággal terítik le ebben a legszentebb önvédelmi harcban.

kp.

A küzdelem második napja.

Az obstrukció kellős közepén.

Ma már teljes mértékben kitört az obstrukció. Az ellenzék logikus következetességgel halad célja felé és dacára a többség fenyegető magatartásának, félelem nélkül használja ki a házszabályokban biztosított jogait. A mai ülés legnagyobb része jegyzőkönyvi vitával tel el s interpellációs nap lévén, más fegyverhez az ellenzék nem is nyult. Ez az a gyilkos obstrukció, amely éppen egyhangu unalmával öli meg a többség türelmét. Ha ez két-három hétig így tart, a kormány is, többsége is kidől vagy olyan lépésre ragadtatja magát, a mely sokkal veszedelmesebb lehet rá nézve a hallgatásnál.

A mai ülést Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitotta meg.

Kun Béla a jegyzőkönyvhöz szolt. Szabó János (munkapárti) a jegyzőkönyv változatlan hitelesítését ajánlotta.

Egry Béla a tegnapi névszerinti szavazás körülményeit tette szóvá. Mint hogy a jegyzőkönyvhöz csak négy szónok lehet, a munkapárt részéről Németh Károly munkapárti mutatott rá arra, hogy a jegyzőkönyv helyes és azért annak változatlan hitelesítését kérte.

Az elnök ezután fölvetette a kérdést, vajjon a Ház az eredeti szöveget változatlanul fogadja-e el s ebben az esetben a benyújtott módosítások önmaguktól elesnének. Az ellenzék ez ellen tiltakozott és hosszas vitát kezdett a kérdés feltevéséhez.

Gróf Batthyány Tivadar majd Bakonyi Samu utána Györffy Gyula azután hasonló szellemben Egry Béla, Eitner Zsigmond, Kun Béla és Jaczko Pál beszélt.

Ezután szünet következett. Szünet után Sümegi Vilmos szolt a kérdés feltevéséhez.

Farkas Pál közbekiált: *Beszéljen inkább székely testvéreiről!*

Sümegi: Azokról igenis beszélhetek, de nem Onról, a ki a legpiszkosabb mandátummal ül itt.

Óriási lármát tört ki erre minden oldalról, úgy hogy az elnök fellégsztette az ülést. Szünet után Sümegi befejezte beszédét és bocsánatot kért a Háztól, hogy elragadtatta magát. Ráth Endre ekkor zárt ülést kérő ívet nyújt át az elnöknek, a ki azt el is rendeli és a zárt ülést öt perenyi szünet után megkezdődik.

A zárt ülésen Holló Lajos és Farkas Pál szólaltak fel.

Zárt ülés után a nyílt ülésen Eitner a komáromi választásról, Polónyi Géza a március 31-én Khuenékhez intézett királyi kézirat ügyében interpellál.

Ülés vége 3 órakor.

Szintársulat Makón.

Május elsején kezdődik a szezon.

Kulturális, nemkülönben társadalmi szórakozás szempontjából alig végzett valaha üdvösebb munkát a színügy-gyámolító egyesület, mint midőn Thury Elemér, soproni színigazgatónak a makói Hollósy Kornélia színházban hat hétre terjedő színjátszási engedélyt adott.

A szintársulat most a dunántúli rész legigényesebb városában, Kőszegen játszik. A kőszegi, de általában a dunántúli lapok nagy elragadtatással írják Thury Elemér direktorról és társulatának magas színvonalát, összevágó előadásairól.

A társulat tagjai különben nem ismeretlenek nálunk, Makón sem. Thury Elemér ugyanis átvette Nádassy Józsefnek művész gárdáját és a társulatot még néhány neves vidéki művész taggal bővítette ki.

Nádassy József szintén hatalmas művész csoportot szerződtetett, és ősszel jön Makóra. Így ez évben két nagy művelőzetet nyújtó szezonban lesz részünk.

Thury Elemér a tavaszi szezon május hó 1-én, szerdai napon nyitja meg. Az első heti műsort, melyben csupa új és kitűnő darabok kerülnek színre, már most módunkban van a következőkben közölni:

Május elsején színre kerül: Staudinger nagyhatású operettje a „Vándorlegény”, csütörtökön megy a magyar színháznak ez évben legnagyobb hatást elért darabja: a „Rablólovag”. E darabban mutatja be a direktor is művészetét. Pénteken a „Lengyel menyecske” című operett megy, szombaton: „Cirkusz kincse” szintén operett, vasárnap délutáni előadásban „Artatlan Zsuzsika”, este pedig ismét a „Lengyel menyecske” kerül színre. Hétfőn a hét műsorát Sardou híres vigjátékával, a: „Csapodár”-ral nyitják meg.

JÖN AZ ÁRVIZ.

Árad a Maros.

A hullámtéri földek veszedelemben.

A sok esőzés, mint az a napilapok közlése nyomán ismeretes, igen megszaportotta az erdélyi folyók vizeit, melyeknek a legnagyobb részét a Maros veszi magába. Azt is közölték a napilapok, hogy a Maros folyó felső folyásában igen megáradt és több helyen kiöntve, óriási károkat okozott.

Előre sejtethető volt, hogy a Maros áradása pár nap alatt elérkezik hozzánk. Hamarabb következett be, mint sejtettük és olyan mérvben, minő már nem volt évtizedek óta. A Maros csaknem minden évben ki szokott felső folyásában önteni, mire azonban az áradat elérkezik hozzánk, az Alföldre, a széles meder szépen befogadja a nagy víztömeget a nélkül, hogy itt valami veszedelemmel fenyegető árvízről lehetne szólan.

Ez évben beigazolást nyert a régi öregeknek az a mondása, hogy a „Maros ravasz”. Tegnap már alig fért a medrében és éjjeltől ma délig 52 centimétert áradt. Magyarország egyetlen folyójánál sem lehet tapasztalni ilyen rohamos áradást.

Csanádmegyének marosparti községeiben a Maros már tegnap mindenütt kilépett a medrétől. Nagyon természetes, hogy óriási kárt okozott a hullámtéri vetésekben és szőlőkben.

A Marosnak sehol nincs a vármegyében akkora hullámtérülete, mint Makón. Egyben el lehet mondani azt is, hogy a hullámtérület sehol nem műveli annyi ember, mint nálunk. Jól tudjuk, hogy itt néhány évvel ezelőtt milyen szép szőlőtelepek, gyümölcsösök, konyhakerti ültetvények és hagyományterületek keletkeztek. Az apró parcellákon a bérlők, illetve a tulajdonosok legfőbbje építkezett is.

Ezt a temérdek kincset érő beruházást most komoly veszedelem fenyegeti. A Maros vize, mely 12 óra leforgása alatt több, mint fél méterrel áradt, néhány óra alatt, mint az a rohamos áradásból biztosra vehető, ki fog lépni medrétől és kimondhatatlan károkat és pusztítást fog véghez vinni éppen a legszegényebb emberek vagyonában, kik évtizedek fáradságos munkájával hasznos hajó telepekké varázsolták át a Maros hullámtérületét, melyet régen, nagyon régen nem futott meg a szeszélyes folyó áradása.

A nagy veszedelemtől az alispán már a kora reggeli órákban értesítette a város polgármesterét, ki dobszó által hozta tudomására a közönségnek a minden pillanatban bekövetkezhető veszedelmet. Erre aztán a hullámterti birtokosok és bérlők megkezdték a hurcolkodást, még ennek dacára is óriási lesz a kárunk, ha a Maros völgyében kilép a medréből.

Egyben utasította a vármegye alispánja Rákossy Gyula rendőrkapitányt, mint árvízvédelmi biztost, a szükséges árvízvédelmi intézkedések megtételére.

Városunkat nem fenyegeti semmiféle veszedelem, mert dacára annak, hogy Makóvárosa igen alant fekszik, a víz a kitünő körgrátok miatt a városba be nem jöhet, de ha előnti az árteret, sok szorgalmas és iparkodó földmivest juttat a tönk szélére.

Mindennapi história.

A kaszaperi pusztaszencziója.

Mindennapi eset ma már, mert hát ilyen az erkölcsi világnézet, hogy a bűnbe esett, tiltva szerető leány, szabadulni akarván szegényétől, a legborzalmasabb bűncselekményre ragadtatja el magát.

A napisajtó minden száma foglalkozik ilyen esetekkel. Ezt tehát a mellett bizonyít, hogy az ilyen bűnök legnagyobb száma kiderül.

Ilyen esetről értesít most bennünket kaszaperi tudósítónk is. Ennél az esetről fokozza a borzalmat az, hogy az „ártatlan kicsi férget” a leány anyja az izzó kemencében égette el. Nem földelték el, mint az már ilyen esetekben sablonosan történni szokott, hanem az ő boglya krematóriumukban, mintha hívei lettek volna a halotthamvasztás elméletének: *hamuvá égették.*

Maga az eset különben a következő:

Varga Rozália kaszaperi leány szeretett egy fiatal legényt. A gyakori szerető nem maradt minden nyom nélkül. A szép Rozália csak 7 hónapig bírta tűrni, hogy ő reá „ujjal mutassanak.”

Bizonyára valami idegen beavatkozás, illetve segítség igénybe vételével néhány héttel ezelőtt be ment a sertés ólba, hol megszabaduljon szegényétől.

Tudvalevő dolog, hogy a 7 hónapos méhmagzat élve látja meg a napot, bizonyos, hogy Rozália is élő gyermeknek adott életet.

Nem sokáig élt. Be volt fűtve a nagy boglya kemence. Ide dobta be a leány tapasztalt anyja a kis gyermeket, hogy mindennek nyoma vesszen.

Tán nyoma is veszett volna mindennek, ha a kaszaperi pusztán nem kezdtek volna suttogni, majd hangosan beszélni az esetről, melyre a csendőrség is megindította a nyomozást. Orvosilag már nem állapítható meg semmi. Vargák volt is erősen tagadnak, de a tanuk mindent igazoltak, így a borzalmas némbereket feljelentették az ügyészségnél.

Justh Gyula botja.

A kospásztör ajándéka.

Tegnap volt Gyula napja, amely alkalomból hívei és tisztelői a Royal-szállóban rendezett lakomán ünnepelték a választójogi harc vezérét, Justh Gyulát. Számtalan üdvözlő levelet és táviratot is kapott Justh Gyula, de érkezett egy olyan ajándék is, amelylyel különösen büszkélkedik.

Galka István egyszerű juhász, aki kospásztör gróf Károlyi Lajos erdődi uradalmában, sajátkezűleg készített sétatobotot küldött Justh-nak, egy faragványos, képekkel, mindenféle ékítéssel és cífraságokkal kihányt botot.

A bothoz a pásztör a következő érdekes levelet mellékelte:

Nagyméltóságú Justh Gyula urnak, Budapesten. Én egy szegény pástörember vagyok. Galka Istvánnak hívnak. Itt küldök a szeretet nagyméltóságú pártvezérünknek egy általam művésziesen kifaragott sétatobot, amelyet szívem mélyéből szeretetből küldök, hogy az Dícső nevenapjára nagyobb örömet szerezzen. A jó Istentől is azt kívánom, hogy a legjobb és legfrissebb egészségben találja a Dícső nevenapja a Kegyelmes Uratt.

Továbbá tudatom kegyelmes uratt, hogy én a faragást nem tanultam, se nem láttam senkitől se, csak pástörkodás közben unalomból billegve-ballagva időbb odább haladva hozzáfogtam rajz nélkül faricsgálni, amint mai napig is rajz nélkül faricsgálok.

és a méltóságos Gróf Károlyi Lajos Erdőd uradalmában Szolgálok 1882. óta mai napig folyton.

Ezzel bezárom leveletem és maradok jóakarója és tisztelőtel
Galka István,
kospásztör.

Justh Gyula ma ezzel a bottal jött a Házba, amelynek folyosóján sok nézője akadt a művészi ajándéknak.

A honvédség fegyvergyakorlatai.

Kedvezmény a bevonulásra.

A honvédelmi miniszter rendeletben tudatja, hogy a magyar királyi honvédség honvédségénél és az 1. 2. 6. 7. 8 és 10. honvédség honvédségénél a folyó évben az eddig is szokásos augusztus-szeptemberi fegyvergyakorlatokon kívül még május 28-tól, a honvédség honvédségénél június 23-ig, a honvédség honvédségénél június 24-ig is fognak fegyvergyakorlatok tartatni.

Ezt oly hozzáadással adja tudtuk, hogy a jelzett csapattestekhez tartozó azon tartalékos legénység, akik ebben az évben fegyvergyakorlat teljesítésére kötelezve vannak a fegyvergyakorlatot polgári foglalkozásuk, keresetük s magánviszonyaik következtében egyik vagy másik fegyvergyakorlati időszakban óhajtják teljesíteni, ebbeli kérelmüket az illetékes, vagy tartózkodási hely honvédkiegészítőparancsnokságnál vagy saját ezredparancsnokságnál szóbelileg vagy írásban, esetleg levelezőlapon, az ezred, sorozási évfolyam és anyakönyvi lapszámának fölémlítése mellett jelentsék be.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 14. Vasárnap. Római kath. F. I. Qu. Tibor. Gör. kath. Április 1. E. Mári - Nap két 5 óra 15 perccor, nyugszik 6 óra 46 percór.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változás nem várható az időjárásban. Sörgönyprognózis: Változás nem várható. Délindómerséklet: 5-6 fok Celsius.

Lakoma Justh Gyula tiszteletére. A Pol. Hir. jelenti: Justh Gyulának, a függetlenségi és 48-as párt elnökének tiszteletére névnapja alkalmából pénteken este a Royal-szálló külön termében a függetlenségi és 48-as párt tagjai lakomát rendeztek, amelyen a küzdő elienzékhez tartozó képviselők igen nagy számmal vettek részt. A függetlenségi és 48-as párt képviselő tagjai teljes számmal ott voltak, azonkívül a párt-nak kültagjai közül igen sokan, a pártönkivüli függetlenségi csoport tagjai Egy Béla elnökkel az elő-kön szintén megjelentek a lakomán, amelyen mindvégig lelkes hangulatban ünnepelték a függetlenségi párt és a parlamenti küzdelem vezérét. Batthyány Tivadar, Polónyi, Holló és Egy mondottak üdvözlő beszédeket, amelyeket Justh meghatva köszönt meg.

Bizottsági ülés. Néhány nappal ezelőtt már megírtuk, hogy a képviselő testület által a szabályrendelet módosítására kiküldött bizottság munkájával már elkészült. Ezt a bizottságot a polgármester folyó hó 16-án délután 3 órára a módosító tervezet-szövegezésnek megbízatása végott ismét összehívta.

Tél a tavaszban. A mi mérsekelt éghajlatunk alatt az április mindig szeszélyes hónap volt, mert beálltával, dacára a tavasz kezdetének, a meleg, hideg idő, szél, eső, fagy és hó váltakozva rendszeren előfordultak. Az idén szintén nem maradt következtelen magához ez a szeszélyes hónap. Mindjárt a hónap elején a szép, kellemes meleg tavaszi napokat szeles, hideg esős idő váltotta fel. Sőt később annyira hideg lett, hogy egész nap hó esett, mely a hidegben nem olvadt el, hanem napokig megmaradt. Ebből a szeszélyes hónapból már két hét is eltelt, de azért az idő még mindig állandóan hideg. A márciusi meleg idő a fák virágait kicsalta. A gyümölcsstermés a virágzás alkalmával oly szépen ígérkezett, hogy a gazdák a legszebb reményekkel néztek az idej gyümölcsstermés elé. Az áprilisi hideg azonban a szép reményeket eloszlatta, mert a fagy már leszüretelt, úgy hogy gyümölcs alig alig maradt valami. És hogyha a hideg idő továbbra is így kitart, akkor megépp nem terem semmi. De megártott a hideg és fagy a buza, árpa, lóhere és más vetéseknek is, úgy hogy az idén ismét nagyon rossz termésre, de annál nagyobb drágaságra van kilátás.

Isteniszteletek a reformátusoknál. Belvárosban délelőtt és délután 2 órákor prédikál Kun Zoltán segédlelkész. Újvárosban ugyanezen időben prédikál Dérczy Imre segédlelkész. Rákoson Kocsis János hitoktató lelkész.

Helyszini szemle a marosi fűrdő ügyében. Nehezen akar nyélbe ütődni a marosi fűrdő ügye. Mint

tudjuk, március havi rendes közgyűlésén a város képviselőtestülete akként szavazta meg, hogy a nyári fűrdőt a Ludvári-erdő mentén állítják fel. Ez ellen Mágori Sámuel községi bíró a vármegye törvényhatósági bizottságához felebezett és kérte a fűrdőnek régi helyén való felállítását. Ezt a felebezést a megye törvényhatósága elutasította. Ekkor Mágori Sámuel 32 társa nevében indítványt adott be a város képviselőtestületének e havi közgyűléséhez a fűrdőnek a régi helyén való felállítását iránt. Végleg nem döntött a múlt héten sem, mint azt megírtuk, a város képviselőtestülete a marosi fűrdő felállítását ügyében, hanem Rákossy Gyula rendőrkapitány elnöklete alatt bizottságot küldött ki, hogy hol tartja legcélszerűbbnek a fűrdő felállítását. Ez a bizottság az aradi kulturmérnökség közbenjöttével ma délután vizsgálta meg a Maros mentét és egyhangulag abban állapodott meg, hogy a fűrdőnek felállítását a Ludvári-erdő mentén javasolja elhelyezni.

Kiosztották az államsegélyt. A miniszter által a városi tisztviselők fizetékieskiegészítésére az 1912. évre adott 32000 korona államsegélyt a legutóbb tartott városi közgyűlés kiutalványozta. Az államsegélyből az elmúlt négy hónapra esedékes összegek és a lakbér felét ma fizette ki a városi főpénztárnok a tisztviselőknél.

Kérelem. A május hó 12-én Makón tartandó Kalvineum-ünnepélyen szereplő vegyes énekar nő és férfi tagjait ezuton is felkérem, hogy e hó 14-én, azaz vasárnap délután 3 órákor az egyháztanács (presbyterium) termében az ótemplom mellett az első próbára megjelenni sziveskedjenek.

Bereczky László ref. lelkész. Pénztárvizsgálat. A városi főpénztárban egy bizottság Gera Sámuel főjegyző elnöklete alatt ma pénztárvizsgálatot tartott és mindent rendben talált.

Birtokváltások. Iritz Fabiáné Pilliseher Aranka megvette Grosz Sándorné Grosz Zsenni 1598 és 2409 népsorszámu házakbóli illetőségét 5000 koronáért. K. Varga Antalné Ménesi Rozália megvette Szirbik István 3088 népsorszámu házat 3000 koronáért. Özv. Apjok Sámuelné Gera Julianna és Apjok Sándor megvette Földesi Jánosné Trajer Anna 258 népsorszámu házat 24000 koronáért. Kosch József és neje Henz Klára megvette özv. Páger Jánosné Fazekas Rozália ez. bécsi 53 népsorszámu házat 2390 korona vételárban.

Orvosi szolgálat vasárnap délután. Vasárnap délután 3 órától hétfő reggelig a sürgős betegeket dr. Dózsa Lajos és dr. Paku Imre kezelik. Ha tehát valakinek ez idő alatt sürgős baja van, hozzájuk forduljon.

Köszönetnyilvánítás. A makói önálló szabó iparosok báljövendelmükből 114 koronát adományoztak az elaggott iparosok alapjának gyarapítására, amelyért ez uton is köszönetet fejezi ki az ipartestület elnöke.

Rejtvenypályázatunkat térszűke miatt lapunk keddi számában fogjuk közölni.

Felülfizettek. A makói honvédségi társaskör 1912. évi március hó 24-én tartott tánevigalmán felülfizettek: Vigh Pál, Bagaméri Illés, Fazekas Sándor, Székely János, N. N., Tóth Antal, Erdei József I-I kor., Szirbik József 80 fill., Fodor Ferenc, N. N., Kiss István 60-60 fill., Borbély Ferenc, Krajcsovic Imre, N. N., N. N., Szendi János, Sáfr József 40-40 fill., Varga Viktória, Alföldi Mihályné, N. N., ifj. Csomor Sándor, N. N., Körösi János 20-20

füll. Mely szives adományokért ezúton mond hálás köszönetet az El-nökség.

— **Tűz a vidéken.** Váradi István battonyai lakos kocsiszínjében, hol nagy mennyiségű gyaluforgács volt felhalmozva, tegnap este eddig még ki nem derített okból kigyulladt és a kocsiszín is leégett. A kár 400 korona. Az épület nem volt biztosítva.

— **Földeáki eset.** Juhász István hódmezővásárhelyi lakos ma délelőtt Földeákon járt, hol összekülönbözött Szabó Mihály földéki gazdálkodóval, kit a vita hevében úgy vágott fejbe, hogy az elszédült. Juhász István ellen könnyű testisértés miatt indult meg az eljárás.

— **Köszönetnyilvánítás.** A magyarországi református templomnak 1912. március 31-én lefolyt felszentelési ünnepélye alkalmából a következő adományok folytak be az „Orgona alapjára”: Szojka Kálmán 20 koronát, Fekete Márton főgondnok 40 koronát, Csiky Emilné 10 koronát, Hegedűs Zsigmond nyugalmazott járásbíró 10 koronát, N. N. (Battonya) 5 koronát, Könyves Sámuel 10 koronát, Elek Lajos (Makó) 2 koronát, Dr. Dózsa Lajos 5 koronát, Nagy István 2 koronát, Bittó Istvánné (Budapest) 15 koronát, Justh Gyula 10 koronát. Egyenként és összesen fogadják hálás köszönetünket — a gyülekezet nevében. Magyarországon 1912. április 12. *Vadas Gyula* lelkész.

— **A kinek szép, jó olesó falkárpitra** (Tapéta) Linóleum padló szőnyegre van szüksége: forduljon bizalommal *Jerk és Schusácz* Tapéta házához Wien 1. Meuer Markt, 3; ki úgy nagy árjegyzéket, mint költségvetést ingyen küld.

— **A dohányvári leány drámája.** Egy közeli nagyváros dohánygyárában játszódott le a szomorú és megrázó eset, amelynek hősnője egy szerencsétlen munkásleány volt. Tele voltak az eset részleteivel néhány nappal ezelőtt a lapok, vasárnap délutáni és esti előadásán pedig a makói Uránia színház ügyes és áldozatkész igazgatósága már hű felvételben mutatja be a makói közönségnek az egész drámát, minden megható részletével egyetemben. Gyönyörű új műsor fogja ezenkívül szórakoztatni a közönséget, amelynek elsőrangú élvezetben lesz része az Uránia színházban. S hatalmas műsorból itt is kiemelünk egy gyönyörű görögországi képet s azt a két bohózatot, amelyekről elég annyit mondani, hogy az egyik Pali-történet s minden mozzanat falrengető kacagást kelt.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságot kötött* Kocsis Sándor Szénási Máriával. *Elhaltak* Kis Sándor 43 éves, Budai Eszter 8 hónapos, Bán Zsigmond 9 hónapos, Dani Ágnes öv. Gosztonyi Flóriáné 56 éves korában.

— **Aki szép,** fajtiszta szőlőt akar, Vityé Miklós Ócsanád (Torontálmező) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőoltványtelepéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinél, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetül továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását a „Minerva” általános biztosító rész-

vénytársaság számára. Makói főügy-nökség: **Makói hagyma-, zöldség-, kertészeti- és kereskedelmi r. t.**

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a következő nagyobb nyereseményeket sorsolták ki:

10.000 koronás főnyereményt nyerték a 83179 számú sorsjegy négy negyedével.

15.000 koronát nyert: 66940.
5000 koronát nyertek: 20310 71989.
2000 koronát nyertek: 3811 9818
4445 45440 55316 78868 92074 109176.

1000 koronát nyertek: 3003 7790
10126 12433 18728 18882 20239 22401
32891 33458 43072 44333 48742 57557
59453 65074 69809 75885 76190 85570
87533 91406 92042 109837.

500 koronát nyertek: 1823 4361
5401 6213 7838 10463 13026 15043
15226 23590 27099 28464 33395 33397
37205 39061 40630 45508 46099 51073
53475 53714 60965 63127 65869 66356
66767 71567 79778 83147 89423 90962
95065 96872 104618.

Állat az emberben.

Kunágotai ember merénylete.

A fékevesztett emberi szenvedély ha bármelyiket figyeljük is meg, belátjuk, hogy már a büncelekmények megszámlálhatatlan tömegének volt az okozója.

A büntető törvénykönyv összes szigorja nem lesz képes soha kiirtani az emberiség lelkéből a büntető okozó szenvedélyeket. Csak egyetlen egy hatalmas korlátja volna a fékevesztett emberi szenvedélyek romboló munkájának. És ez volna a kultúrának a néplélek minden rétegébe való behatolása, mely a lelki műveltség intenzív térhódításával a nemesebb erkölcsöket juttatná az emberi lélekben diadaira. Nem hihető, hogy ennek az ideje elérkezne valaha.

Elmélkedésül ezt a kis bevezetést kunágotai tudósítónknak egy borzalmas telefon értesítése alapján tartottuk szükségesnek közzélni.

Itt következnek a tudósítások.

Hack Mihály kunágotai gazdálkodó panaszt emelt az előjáróságnál hogy Ágnes nevű 11 éves leányát, ki az országúton haladt egy *Krébesz Mihály* revü ember lefogta és rajta erőszakot követett el.

Az előjáróság nyomban a csendőrséghez fordult hol kihallgatták *Krébesz Mihályt*. Ez ugyan mindent tagad. Tagadásával szemben azonban az undok büncelekményt igazolja a *kis leány betegsége* és az a vallomása, hogy őt *Krébesz* az országútról a közeli óntófüld csutkaszára közé hurcolta és *öt föld-re teperve, erőszakos nemi érzelminek kielégítést* szerzett.

Az állati bört magára öltő, fékevesztett szenvedélyű embert a csendőrség az ügyészségnél jelentette fel.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegok. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 1.189.790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51.905,357 korona és 81 fillér rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtarta-

laka 24.558,447 korona 87 fillérrel 351.843,680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 6.987,470 korona 49 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüvegbiztosítást, a díjbevételek 18.155.625,823 korona biztosítási összeg után 31.117,251 korona 84 fillér volt, miből 10.777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevételek 20.339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehermentől menten jövő évre vitétt át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 148.108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevételek 1.494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevételek 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevételek kitétt 5.133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.339,844 korona 59 fillérre rugott. Károkért a társaság 1911-ben 45.723,647 korona 90 fillért és alapítása óta 1.063.798,459 korona 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211.795,053 korona 79 fillér esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 23.957,883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely az ideai átutalással együtt 14.962,260 korona 76 fillérre rug, továbbá fel- emlitendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 2.031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 392.746,965 korona 47 fillérről 416.840,622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101.703,390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36.489,996 korona 03 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.961,098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249.564,355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19.182,014 kor. 70 f. 6. Tárcaváltók 634,457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelezők követeléseinek levonásával 4.305,309 korona 81 fillér. Összesen 416.840,622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézeté, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapestben a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztések biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban.

Kitűnő, mindig friss
komló-élesztő
kapható: Kiss Károlyné,
Nyíri Juliannánál II. k.
Madarász-u. 6. sz. a.

32 kat. hold föld

közvetlen a Rákosi mű-ut mellett, kedvező fizetési feltételek mellett

örökáron eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Meghalt a lakodalmán.

Megölte a szive.

Kaposvárról jelentik: Kismihály János görgetegi gazda János nevű fia, tegnap tartotta lakodalmát.

Éjfélig az új férj is együtt mulatott a lakodalmas néppel. Röviddel éjjelután rosszul lett fogta el. Kiment a szénáspajtába és ott ledült.

A vendégek pedig mulattak tovább, észre sem vették, hogy a vőlegény hiányzik.

Már virradott, amikor valaki Kismihály Jánost, az új férjet kezdte keresni. Nem találták sehol, tovább keresték, kutatták, míg végre a pajtában ráakadtak, de ekkor már nem volt az élők honában: *halott volt*.

A vig vendégsereg egyszerre egy gyászoló gyülekezetté változott át. De még tettek egy utolsó kísérletet. Elküldtek az erdőcsokonyai kórorvosért, aki szintén csak a beállott halált konstatálhatta.

Megállapította az orvos, hogy Kismihály János halálát szívizélhűdés okozta.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (37)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

VI.

Már mielőtt Gerenblehől haza jöttél, arról ábrándoztam, hogy összeházasítunk benneteket, örömmel láttam, hogy magától olyan fordulatot vesz a dolog, aminőt kívántam. Csak atyád nem sejt semmit, de én magamra váliálom, hogy megnyerem őt s bár Simonnenak nincs hozománya, apád nem fog nekünk ellenszegülni.

Ez a beszélgetés megkettőztette a Jean zavarát. Pár nappal előbb örömmel töltötték volna el az anyja szavai, most csak élénkebbé, fájdalmasabbá tették méltatlanságának érzetét. Az anyai nevelés oly eszményi fogalmat csepegtetett bele a szerelemről, hogy futólágos hűtlensége után leafacsonyítottnak, jogvesztettnek tartotta magát arra, hogy még egyszer szerelemről beszéljen Simonnenak.

Anyja egy reggelen tudatta vele, hogy Trangyék haza jöttek.

— Időt engedünk nekik, hogy rendbe jöjjenek ma, tette hozzá, de holnap, ha akarod, meglátogatjuk őket.

(Folyt. köv.)

Kukorica ültetők, ujkoszik, kapáló ekék, valódi tükör-acél kormányu ekék nagy választékban kaphatók
Gulácsi Jánosnál.

Egy igazló, valamint istállótrágya eladó **Grünstein Márk** mész- és szénkereskedőnél, **Szent János-tér 7. sz.**

447 **Alkalmi vétel!**

Egy 8 lőerejű Schuttleworth gyártmányu teljes gőzcséplő-gép garnitúra, egy nagy 8 lőerős benzín motoros, cséplő-gép garnitúra, egy 10-es magányos cséplő Schuttleworth gyártmányu, egy 8-as magányos cséplő Magyar Állami gyártmányu, egy keveset használt Johnston és Deering kévekötő-aratógép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhetők be

Glück Samu cégnél Makón.

465 **Tanyaföldek.**

A Bogárzóban 3 és fél fertály tanyaföld, a Sűrűtanyák közelében egy fertály tanyaföld a rajta lévő épületekkel együtt

haszonbérbe, több évre, előnyösen kiadó.

Értekezhetni lehet Siket Gyula tulajdonossal, Kálvária-u. 29. ujszám.

Figyelem!!

Világhírű eredeti Helical Premier Alfa Hellias és Humbert kerékpárokat, vörös és szürke hegyi gummikát, acetylen lámpákat, csengetyüket és mindenemű kerékpár-alkatrészeket legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktára Makó.

Egy tehénjárás

örökáron eladó és egy haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju férfi ruha szövet, valamint nagy mennyiségű női ruha szövet, melyek mesés olcsó áráért szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Lapkihordó-fiúk

felvételnek a kiadóhivatalban.

Eladó földek.

A Bánomban levő 1100 négyszögöl területű földein, gyümölcsfával beültetve utca hosszában 22 öl széles), ugyanott 2200 négyszögöl földem, gyümölcsös, (utca hosszában 32 öl széles). A Soványban 600 négyszögöl területű oltott szőlővel és gyümölcsfával beültetett földem szabadkézből, örökáron eladó.

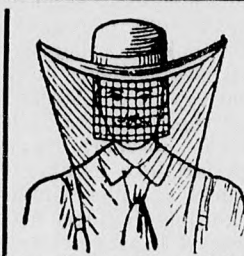
Értekezhetni lehet: **Kocsis Károly**

tulajdonos, szabó-mesternél, Kálvária-utca 5. ujszám alatt.

Sürgősen eladó

a III.-ik ker. Perczel utcai 25. számú házam más vállalat miatt 2200 koronáért.

Bajusz József.

MÉHÉSZEK
mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztá-Szentlőrinczi méhészet,

Budapest, V., Zoltán-utca II. sz.

KÜLÖNLEGESSÉGEK: Amerikai gőzhengeren sajtolt mülepek, frikciós felső, oldal- és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszszalasztók, Vulkan füstlőgépek stb

Nagymeny-**bor** többféle színben nyiségű és saját főzésű

ó-törköly pálinka eladó

Vass Imre bortermelőnél

Kiskun-Dorozsmán, Nádor-utca 2. 436 szám alatt.

Gyomorbaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű házszer

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen házszer. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utáztatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.fimmar ffo védjegy rajta van.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” lölcsernélküli beszelőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer király”-nál BUDAPEST, József-körut 15-1.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Biztosítom

hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb- és modern hárfa ütő ingaórákat akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét **MAKÓN, Főter.** Az Otthon-kávéház mellett.

Vigyázz!!

Legújabb szerkezetű kukorica-**vetőgépeket**, lábbalhajtós szájnnyilós szecskavágókat, eredeti „Kalmár” rostákat, ujonnan hitelesített mérlegeket, lánc- és fogas boronákat, vízmentes kocsiponyvakat és zsákokat, mosó, mángorlógépeket és jégszekerényeket legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett 448 szállít

Glück Samu cég Makón.

A makói pusztán

24 katasztrális hold

szántó és kaszáló föld gazdasági épületekkel együtt (közvetlen a műút mellett), ugyanott 6 kat. hold szántóföld (a Baross-féle földből) és 2 kazal csépell szalma, törek

szabadkézből eladó kedvező fizetési feltételek mellett. Esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezni lehet: **Bakó Mihály** tulajdonossal Pusztá, 41. sz. a. 469

Bolti szolgál

kerestetik azonnali belépésre **Glück Samu gépraktára**ba Makó.

473

A dohánygyári leány drámája

pár nappal ezelőtt járta be a lapokat s

vasárnap délután 4 és este 8 órakor

már elsőrangú előadásban mutatja be a **Makói Uránia-színház.**

Az 1000 méter hosszú kép a megható történetnek minden részletét hűn mutatja be.

Ezenkívül óriási új műsor: Pali karcsonyi ajándéka. Kacagató. A görögországi hegyek között. Csodás szép természeti felvétel. Az **indus-
vör.** Amerikai dráma. **Anyós nélkül** szép az élet. Legvidámabb, kacagató bohózat.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134).

Eladó föld.

Szentlőrinczen 363 négyszögöl

gyümölcsfás föld

mely ut és kut mellett van, **szabadkézből eladó.** Értekezni lehet **Vass Imre** tulajdonossal, vagy pedig **Szénási Jánossal,** Vámbéri-u. 17. ujszám alatt.

Egy jókarban levő

kerékpár

olcsó áron eladó. — Értekezhetni lehet: **Kálvin-utca, 28. 897** szám alatt.

Földhaszonbérbeadás.

— özv. **Joó Mártonné** kiadja —

2 fertály dái tanyaföldjét

több évre, gabona vagy hagy-matermelés alá. — Értekezni lehet a tulajdonossal, **Kálvin-utca 2820. sz. a.**

Eladó ház.

A Gróf Vay-utca alatti házam, (ártézi varban) — mely két elég nagy — együtt v külön is

szabadkézből, örökáron

Ugyanott két szoba, konyha, kamra május 1-ére kiadó. Értekezhetni l

Szabó György tulajdonossa

Gróf Vay-utca, 30. ujszám alatt.

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az új kórházzal szemben levő házamban, új gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavítását, um. : bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavítását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kéveköttő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormányval ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghiresebb párossoru „Unicum Drill” és műtrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legtökéletesebb négyzetbe ültető amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszalókat, szecsavágókat, kukoricamorzsolókat, vas és láncboronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdák Aratógépszövetkezetének” felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minék elérésére szakképzetségem elég kezességet nyújt. Igyekezni fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerező és lakatosmester.

MAKÓN, az újkórházzal szemben.

NŐI FELÖLTŐK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angoláruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bédé- és leányköpenyek, fejtöltő különlegességek. o o

Mértékszerinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját

műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Agymemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és

fűzővédő, paplan lepedő!

secsemő kelengyék

Keresztelő párnák

fejköttők és himzet,

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlé-

sesebb kivitelben.

Szőrmeárak.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, híber, selyem, bársony- és

gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legujabb divát szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az

otthonkávéház mellett)

CIRKUSZ DONERT

a Dessewffy-téren holnap és mindennap

nagy érdekesítő előadást

tart, kiválóan válogatott változatos műsorral.

Fellépte a legjobb tagoknak. Kezdeté este 8 órakor.

Vasárnap és ünnepnapokon két előadás. — Bővebbet a napi falragaszok.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának

fehérségét meg akarja tartani csak

szépségszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét,

pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és

tejtől az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tuba-

rózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjob-

ban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszertára a »Szent István«-hoz

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

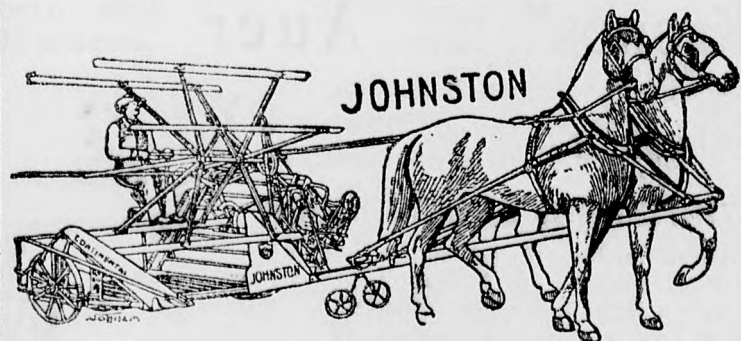
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hírneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.

A világhírű „Melichár“-féle „Unicum Drill” sorvetőgép. Az „Imperator” műtrágyát is sorvetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston” kéveköttőaratógép, fűkaszaló gereblye és elsőrendű manillazsinég.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

293. Magyarországi vezérképviselő: Szűcs Zsigmond.

o o Makón, Kálvária-utca. (az új kórházzal szemben).

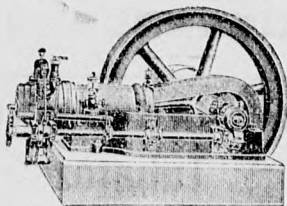
o o Makón, Kálvária-utca (az új kórházzal szemben).

**Egy tisztességes leány
kiszolgálónak**

==== felvétetik ====

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Nyersolaj
szívógáz
diesel **MOTOROK**
benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.
Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.
147 VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öregot, szegényt vagy gazdagot egyaránt megelégedtet. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk.
A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

Tapéták

Linoleum padlószőnyegek

Linkrusztrák

a Tapéta háznál

(Jerk és Schusnitz)

Wien, VI., Gumpendorferstrasse 6.

Kívánatra mintakártya és költségvetés ingyen. 452

**Névjegyeket,
báli meghívókat**

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Miért vagy másé?
Akiknek a szívük fáj?

Fecském hova szállsz?
Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

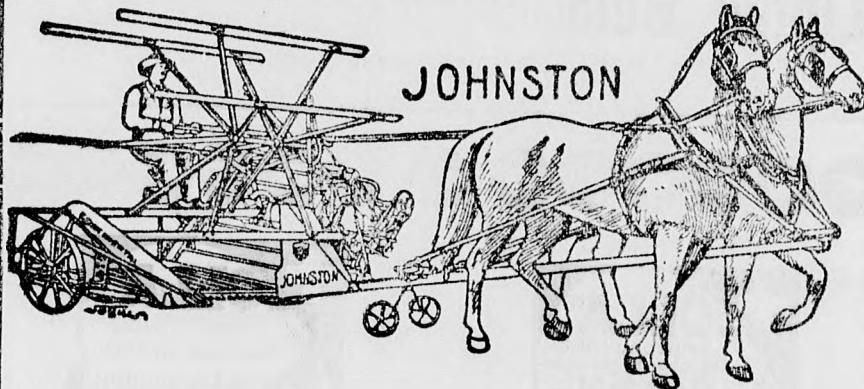
WÄGNER „Hangszer-király“
nál BUDAPEST VIII.,
József-körut 15.

Gyorsjavító műhely.
Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

Ujonnán megnyílt

mezőgazdasági **Makón**, (a Kálvária-utcában, az új kórházgépárteremben) állandóan raktáron tartom az **Bächer-féle** egyes és kétvasú acél ekéket, kapá-eredeti **Bächer-féle** kat és minden a talajműveléshez szükséges eszközöket. Az ekék fejei acélból készülnek s így törhetetlenek, a kormányok pedig páncéllemezből készülnek s így a föld nem tapad (ragad) rájuk. Állandóan raktáron tartom továbbá, az **Melichár-féle Unicum-Drill** sorvető és eredeti **IMPERATOR**

műtrágya és magvető gépeket, melyek miután sorhabetnek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességükkel fogva ezideig páratlanul állanak e téren s már is nagy keresletnek örvendenek. **Nagy ujdonság!** Az eredeti **Johnston-féle**, 1912. évi egyszerűsített, ezidőszert a legcél-**Nagy ujdonság!** szerűbb, tökéletes kévekötő-aratógép, mely Makón és környékén több mint 200 gazdánál működik.

Fontos! Az aratógépek részei nálam egész éven át bármikor kaphatók s így a legsürgősebb munkaidőben se történhetik az aratósnál semmi fennakadás! Mindenféle gépek azonnali javítását a legszolidabb áron elvállalom s jótállás mellett teljesítem. Manilla kévekötő-zsineg nálam gyári áron kapható. **Legújabb!** Légűtéses (vzhűtésnélküli) legújabb motor. Egyszerű, veszélynélküli s bárki által könnyen kezelhető. Rendkívül olcsó üzem! Elsőrendű tiszta gépolaj, folyton raktáron.

Bächer Rudolf
ekegyárának

Melichár Ferenc
vetőgép-gyárosnak

kerületi képviselője
Makó és vidékén

LIPTÁK BÉLA

Kálvária-utca, újkórházzal szemben.

„Kronos“ petroleum **Auer** égők minden lámpára 100 gyertyafénnyel 8 korona.

Szélmotorok szivattyu o o o o o o és gépüzemre.

Viztartányok és szivattyuk

minden kutmélýsre. Acetylen-égők, készülékek, üvegek, csövek csapok. „Puratylen“ a legjobb acetylen gáztisztító.

-- **Beagid készülékek** --

Meteor carbid-lámpák 6 órai égésre darabja 4 korona.

Lakos Nándor és Tsa

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 30.

Telefon: 113-04.

Viszonteladók mindenütt kerestetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

338 **Művész**

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának

Wagner a „Hangszer Király“-tól, Budapest, József-körut 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes diszidőárjegyzéket ingyen.

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett

o rőfös- és divatáru üzletbe o vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni, hogy az eddig vásárolt áraknál sokkal olcsóbban vesz. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt vásárol, elsősorban az olcsóságáról elősmert cég áru-raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és divatáru cikkek dus választékban a legújabb kivitelben megérkeztek.

Husvéti és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

amivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbeteg is segít. Csomagja (kbl. 10 - 12-szeri használatra) 50 fillér. Minden gyógytárban kapható.

NŐI DIVATÁRUHÁZ!

CSÉCSÉMŐ KELENGYÉK!

Megérkeztek

PAPLAN-LEPERDŐK!

a legújabb tavaszi ujdonságok, u. m.: női- és leánykabátok, lüster köpenyek, a legszebb kivitelű

kész női costümök, női blouzok és aljak.

Selyem, lüster- és clott alsók.

Tartós és olcsó fehérneműek: ingek, nadrágok, hálókabátok és fűzővédők. Francia- és angolpárnák, stb.

Gyász blouzok és nőruha aljakból állandó nagy raktár.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KIRÁLY LAJOS.

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti Cormick-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógépeket, lógerehlyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültetők Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű fűköracél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Lóherélés.

A makói tájfajta telepen április hó 22-én és 23-án lóherélés lesz, a hová bármilyen származású lovakat herélés végett ellehet hozni.

Tájfajta kezelőség.

Lucerna,

egész évi kaszálásra gacsibai tanyámon kiadó. A parcellákban szabad választás.

Ára 1100 ölenként 135 korona. Mandl Zsigmond. 407

Új férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. - Egyúttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szövetekkel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. - A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány eladás.

Aki egészséges, olcsó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöst akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország leglekiismeretesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szovány minőségű I. rendű gyökeres fás és sima zöldoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyödei és vesszők a legolcsóbb áron kaphatók.

Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresznye, meggy, aszínbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nagy rózsá oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadtatnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

II. küldött szőlőoltványok teljesen beváltak, 1-2-nek kivételével mind megérett és dacára a szokatlan szárazságra, erőteljesen fejlődtek.

Szegeden, 1911. 22 IX.

Tisztelettel Dr. Gróf Árpád, ügyvéd.

Ibolya-crém, a legjobb hatású arc- és kéz-finomító szerek egyedül kaphatók:

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszertárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kőtszerek-, gumi-cikkek-, kozmetika- és illatszerekben, 205

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Töky-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Töky-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyárakon. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejtek és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb árakon számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, müvirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított árakon számítok gyászruhákna valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsijaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid árakon.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A .

Készülnek :

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám : 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett müintéze-
tét, mely a modern technika vivmányai sze-
rint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám : 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.